

Izziv krožnega upravljanja plastike in kompozitov

Andrej Kržan

Kemijski inštitut, Odsek za kemijo in tehnologijo polimerov

KEMIJSKI INŠTITUT

Plastika – žrtev lastnega uspeha

Nepogrešljivi materiali - negativna (medijska) podoba

Rast (količine in uporabe) se nadaljuje 420 Mton

Kratka uporabna doba

Onesnaževanje

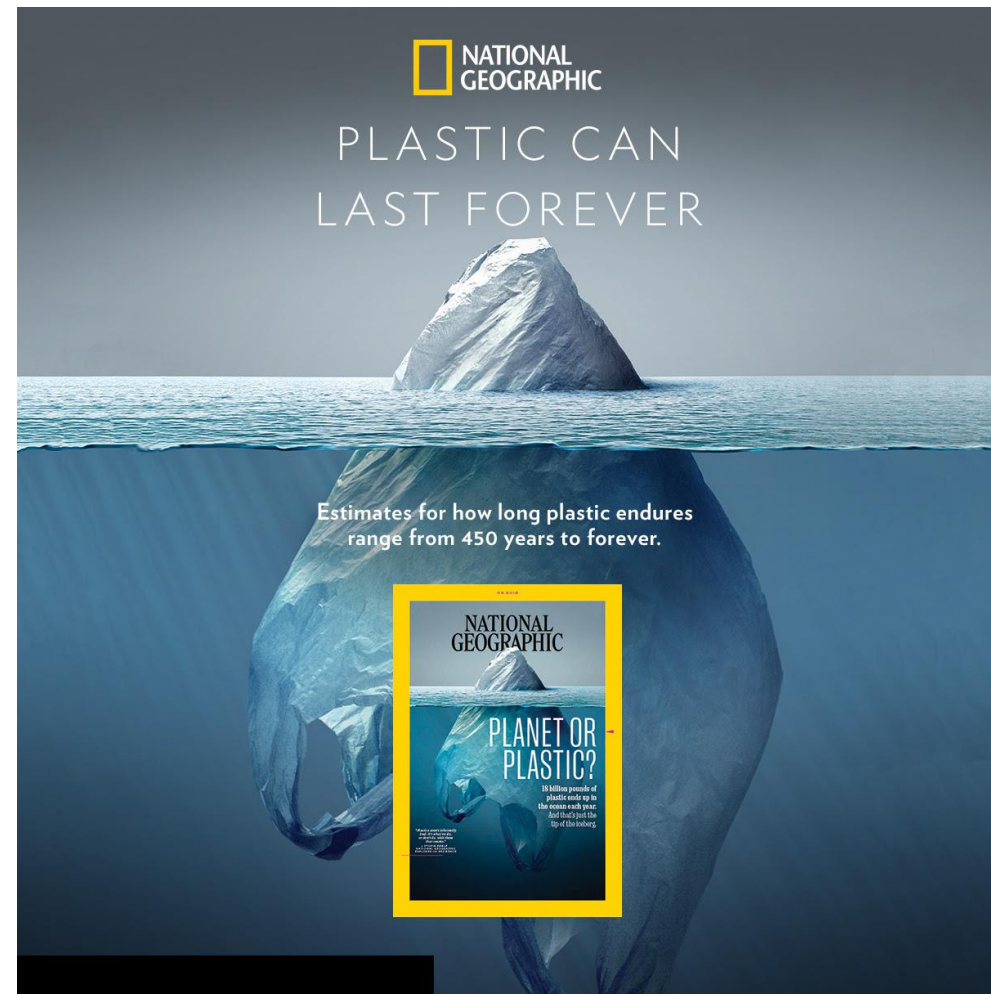
Neobnovljiva osnova

>>

Slaba izraba virov/potrata

Nevarnost

Netrajnost

Plastika ni usklajena z usmeritvami

Trajnost

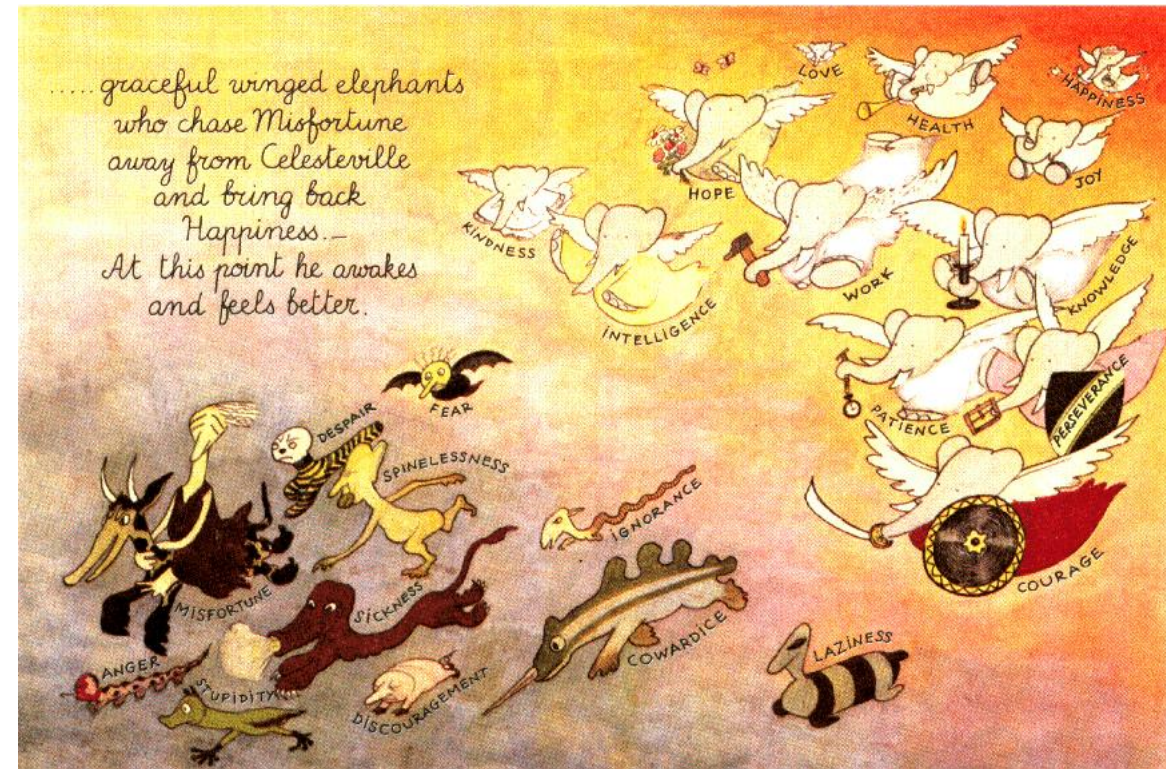
Zero waste

Krožno gospodarjenje

Varčevanje z viri

Uporaba obnovljivih virov

Izziv: Kako ideje prenesti v dejanja

Od besed k dejanjem

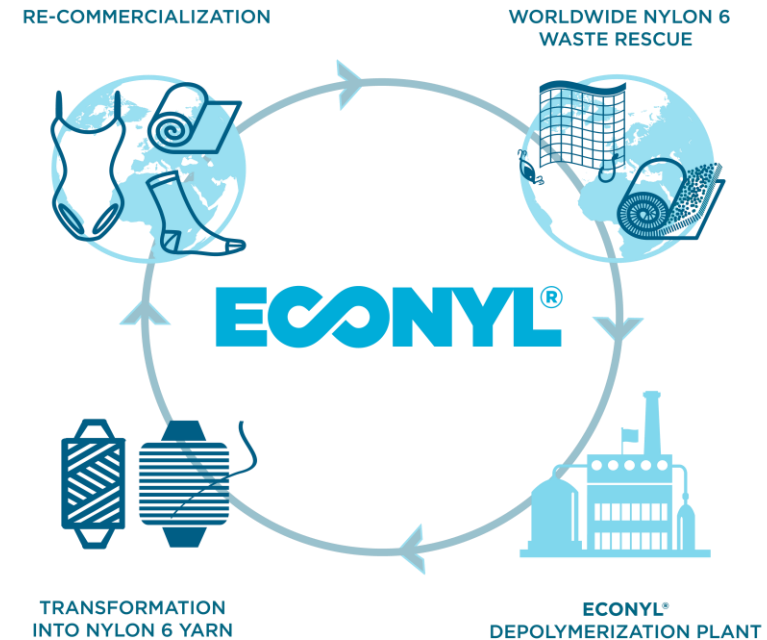
Vizionarji in voditelji (verniki)

Za ostale pravila (regulativa, EU)

cilji (ravnanje z odpadki)

ukrepi (omejevanje uporabe nosilnih vrečk, Direktiva (EU) 2015/720)

načrti

Trendi nakazani

Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu (16. 1. 2018)

Sporočilo.....o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (16. 1. 2018)

Predlog Direktive za zmanjšanje učinka določenih plastičnih izdelkov na okolje (28. 5. 2018)
“omejevanje uporabe plastičnih izdelkov za enkratno uporabo”

...

Strategija o plastiki

Izboljšanje gospodarnosti in kakovosti recikliranja plastike

Zasnova proizvodov, primerna za recikliranje

Povečanje povpraševanja po reciklirani plastiki

Boljše in bolj harmonizirano ločeno zbiranje in sortiranje

Odločitev o izvanjanju sprejeta >> ukrepi

Integracija

Plastika , odpadki, kemikalije

Sporočilo.....o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (16. 1. 2018)

Cilj

- 1) omogočiti recikliranje in izboljšati uporabo sekundarnih surovin z omejevanjem nepotrebnih bremen ter omogočiti lažji čezmejni promet s sekundarnimi surovinami, da bi bilo mogoče z njimi trgovati po vsej EU, ter
- 2) nadomestiti snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, oziroma, če to ni mogoče, zmanjšati njihovo prisotnost in izboljšati njihovo sledljivost.

Integracija

Cilj

- 1) omogočiti recikliranje in izboljšati uporabo sekundarnih surovin z omejevanjem nepotrebnih bremen ter omogočiti lažji čezmejni promet s sekundarnimi surovinami, da bi bilo mogoče z njimi trgovati po vsej EU, ter
- 2) nadomestiti snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, oziroma, če to ni mogoče, zmanjšati njihovo prisotnost in izboljšati njihovo sledljivost.

4 težave

- Informacije o snoveh, ki vzbujajo zaskrbljenost, niso takoj na voljo tistim, ki ravnaajo z odpadki in jih pripravljajo za predelavo.
- Odpadki lahko vsebujejo snovi, ki v novih proizvodih niso več dovoljene.
- Pravila EU o prenehanju statusa odpadka niso docela harmonizirana, zaradi česar je pretvorba materiala iz odpadkov v proizvod negotova.
- Pravila za odločanje o tem, kateri odpadki in kemikalije so nevarni, niso docela usklajena, kar vpliva na uporabo sekundarnih surovin.

Enkratna uporaba

Predlog Direktive za zmanjšanje učinka določenih plastičnih izdelkov na okolje (28. 5. 2018)
 “omejevanje uporabe plastičnih izdelkov za enkratno uporabo”

	Consumption reduction	Market restriction	Product design requirement	Marking requirements	Extended producer responsibility	Separate collection objective	Awareness raising measures
Food containers	X				X		X
Cups for beverages	X				X		X
Cotton bud sticks		X					
Cutlery, plates, stirrers, straws		X					
Sticks for balloons		X					
Balloons				X	X		X
Packets & wrappers					X		X
Beverage containers, their caps & lids			X		X		X
- Beverage bottles			X		X	X	X
Tobacco product filters					X		X
Sanitary items:							
- Wet wipes				X	X		X
- Sanitary towels				X			X
Lightweight plastic carrier bags					X		X
Fishing gear					X		X

Kakšen odziv

@gov.si: Prenos, kjer se držimo osnovnega načela

Izvajanje

“**panoge**, naj čim prej pripravijo sklop ambicioznih in konkretnih prostovoljnih zavez”

Sprejeti izziv in voditi pri izvajanju (novosti)

Izkoristiti priložnost

Realno: plastika kompoziti

Plastika

Dizajn, mešani materiali, upoštevanje konca uporabe v načrtovanju

Razdrobljenost (majhni izdelki)

Pomešanost umazanija

Kompoziti

Mešani materiali, odlični materiali, recikliranje ni rešeno (se ne rešuje!)

S4: Fokusno področje SRIP Materiali kot končni produkti (MATPRO)

Velika (bodoča) rast

Hvala za pozornost

Vprašanja?

andrej.krzan@ki.si

KEMIJSKI INŠTITUT

<http://www.ki.si>

<http://www.interreg-central.eu/Content.Node/BIOCOMPACT-CE.html>